

TÜRKİYE ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ UZMANLIK DERNEĞİ

ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ EĞİTİM VE YETERLİK KURULU

AKREDİTASYON USUL VE ESASLARI

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji eğitimi veren kliniklerin akreditasyonunda amaç, çekirdek eğitim programına uygun bilgi, beceri ve etik değerlere sahip, hasta yaklaşımını, fizik muayeneyi, ön tanı ve ayırıcı tanıyı yapabilen, kesin tanı için uygun testleri değerlendirebilen, diğer branşlardan gerekli konsültasyonları isteyebilen, komplikasyon gelişen hastaların yönetimini yapabilen ve güncel bilgiyi takip eden uzmanlar yetiştirilmesine katkıda bulunmaktır.

Uzmanlık eğitiminde niteliğin artırılması amacıyla eğitim klinikleri ziyaret edilip, akreditasyonu gerçekleştirilmektedir. Gönüllülük esasına dayanan bu ziyaretlerde daha önce belirlenmiş olan standart ölçütlerin karşılanıp karşılanmadığı değerlendirilmektedir. Akreditasyon kriterlerini karşılayan eğitim klinikleri akredite edilerek, nitelik güvencesi sağlanmaktadır.

Akreditasyon başvuruları dernek sayfasında başvuru yapılan yıla ait ilanda belirtilen internet adresi üzerinden (<https://www.ekmud.org.tr/.....>) yapılabilir.

1.1. Amaç

Bu usul ve esaların amacı, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD) Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim ve Yeterlik Kurulu (EMEK) Eğitim Kurumları Değerlendirme Kurulu'nun Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlık eğitiminin Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) tarafından hazırlanan Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Çekirdek Eğitim Müfredatı'na (UÇEP) ve EMEK tarafından belirlenen eğitim standartlarına uygunluğunu değerlendirmek ve eğitim niteliğinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla gerçekleştirdiği eğitim kurumu akreditasyon ziyaretlerinin uygulama esaslarını düzenlemektir.

1.2. Kapsam

Eğitim Kurumları Değerlendirme Kurulu tarafından gerçekleştirilecek Eğitim Kurumları akreditasyon ziyaretlerinin esaslarını (eğitim aktiviteleri ve bununla ilişkili hizmet aktiviteleri, eğitim kurumu, eğitim kliniği, uzmanlık öğrencisi eğitimi) değerlendirme ölçütlerini, ziyaret ekibinin görev ve sorumluluklarını ve akreditasyon belgesi verilmesi koşullarına ait esasları kapsamaktadır.

1.3. Dayanak

Bu yönerge EMEK yönergesinin B. 4.3. maddesine dayanarak hazırlanmıştır.

1.4. Tanımlar

Akreditasyon: Eğitim kliniklerinin eğitim ve hizmet aktivitelerini, niteliklerini belirlemek ve artırmak amacıyla yapılan, kliniklerin Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından belirlenen müfredat ve EKMUD enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji akreditasyon

standartlarını karşılayıp karşılamadığını ölçen, gelişimi destekleyici, kar amacı olmayan dış kalite sürecini,

Dernek: Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneğini (EKMUD)

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji (EHKM) uzmanlığı: Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji'nin klinik ve laboratuvar uygulamalarını eşgüdüm içerisinde yöneten uzmanlık alanını,

Anabilim Dalı Akademik Kurulu: Üniversitelerin Tıp Fakültesi Anabilim Dalı Akademik Kurulunu,

Anabilim Dalı Başkanı: Üniversitelerin Tıp Fakültesi Anabilim Dalı Başkanını,

Dekan: Üniversitelerin Tıp Fakültesi Dekanını,

Başhekim: Sağlık Bakanlığı eğitim ve araştırma hastanesi başhekimini, Sağlık Bakanlığı şehir hastanesi başhekimini

Eğitim Sorumlusu: Eğitim ve araştırma hastanelerinde görevli eğitim sorumlularını, şehir hastanelerinde görevli eğitim sorumlularını

Komisyon: Eğitim Kurumları Değerlendirme Komisyonunu,

Eğitim Kurumu: İlgili yasal mevzuat çerçevesinde eğitim verme yetkisi olan tıp fakülteleri ile üniversite-afiliye eğitim ve araştırma hastanelerini ve şehir hastanelerini

Eğitim Kliniği: Üniversitelerde enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji anabilim dalı başkanlığı, eğitim ve araştırma hastanelerinde ve şehir hastanelerinde enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji kliniğini,

Eğitim programı: Kurumun Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) tarafından da belirtilen, eğitim ile ilgili hedeflerine ulaşabilmek için eğitim klinikleri tarafından hazırlanan geniş kapsamlı programı,

Uzmanlık Öğrencisi (Asistan, Araştırma Görevlisi): Tıpta uzmanlık sınavını kazanarak Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanı olmak üzere eğitim alan hekimi,

Öz değerlendirme raporu: Akreditasyon için başvuran eğitim kliniğinin eğitim programının standartlara uyumunu değerlendirmeye esas olarak hazırladığı belgeyi,

Asistan Karnesi: Tıpta uzmanlık eğitiminde kullanılan uzmanlık öğrencisinin yetkinlik ve kazanımları izleyen ve değerlendiren karneyi ifade eder.

2. AKREDİTASYON BAŞVURU SÜRECİ

Akreditasyon başvurusu EKMUD EMEK akreditasyon kuruluna elektronik ortamda yapılır. İlgili anabilim dalı başkanı veya eğitim ve araştırma hastanesi/şehir hastanesinin eğitim sorumlusu

tarafından ilgili belgeler tamamlanarak yapılır. Bir nüshası eğitim kurumunda kalacak şekilde başvuru dosyası hazırlanır. Başvurular yılda bir kez 02 Ocak-31 Ocak tarihleri arasında yapılmaktadır.

Akreditasyon değerlendirme ziyareti sırasında eğitim kurumunun yapısal uygunluğu, laboratuvar hizmet kapasitesi, teorik ve pratik uzmanlık eğitimi olanakları, bilimsel araştırma olanakları değerlendirilecek ve uzmanlık öğrencileri ile yüz yüze görüşmeler yapılacaktır.

EKMUD EMEK Akreditasyon başvurusu için gerekli asgari standartlar ve başvuruda istenen belgeler aşağıda yer almaktadır:

2.1. Akreditasyon için asgari başvuru koşulları

- Eğitim kurumunda asgari 250 hasta yatağı bulunması
- Enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji kliniğinin kullanımına açık en az 10 yataklı servisin bulunması
- Eğitim kurumunun iç hastalıkları ve genel cerrahi dâhil olmak üzere en az 5 dalda uzmanlık eğitimi vermesi
- Kurumda en az 10 yataklı erişkin yoğun bakım ünitesinin bulunması
- Enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji pratik eğitiminin verilebileceği laboratuvarın olması
- Laboratuvarda bakteriyel kültür ve antibiyogram yapabilecek donanımın bulunması
- Klinik veya hastanede kullanılabilecek toplantı odası ve kütüphanenin bulunması
- Laboratuvarda temel serolojik ve immünolojik testler için gerekli donanımın bulunması
- Akran eğitiminin yapılıyor olması
- Asistan sınavlarının düzenli olarak yapılıyor olması
- Asistanların teorik ve pratik yetki kazanımları yapılandırılmış karne ile izlenmesi
- Eğitim dönemi başında ilan edilen eğitim programının bulunması

2.2. Akreditasyon başvurusu sırasında istenecek belgeler

1. Başvuru dilekçesi (Anabilim Dalı Başkanı/Eğitim Sorumlusu tarafından hazırlanır)
2. Öz değerlendirme formu
3. Üniversiteler için anabilim dalı akademik kurul kararı ve dekanlık onayı, eğitim araştırma hastaneleri ve şehir hastaneleri için Tıpta Uzmanlık Kurulu (TUK) ve başhekimlik onayı

2.3. EMEK Yürütme Kurulu'na Başvuru Süreci

1. Akreditasyon kurulu tarafından başvuruda bulunan eğitim kliniğinin dosyası incelenir, ziyaret için uygun koşullar sağlanmışsa EMEK yürütme kuruluna bilgi verilir. Online başvurudan sonra 14 gün içinde ıslak imzalı form dernek merkezine posta yoluyla ulaştırılmalıdır.
2. Ziyaret ekibi EMEK Yürütme Kurulu ve Akreditasyon Kurulu tarafından oluşturulur ve ziyaret ekibi kurum hakkında bilgilendirilir.
3. Ziyaret komitesi akreditasyon kurul üyesi olan veya aktif eğiticilik görevine devam eden üç asil, 1 yedek kişiden oluşur. Ziyaret ekibinde başvuran kurumda görev yapan kişi yer alamaz.

4. Dosya aşamasının olumlu olduğu, başvuru yapan klinik tarafından Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği'nin bağlı olduğu dekanlık veya başhekimliğe bildirilir.
5. Başvuran merkez (Anabilim Dalı Başkanı/Eğitim Sorumlusu) ile görüşülerek ziyaretin aşamaları ve ziyaret takvimi belirlenir.
6. Kesinleşen ziyaret programı, Anabilim Dalı Başkanı/Eğitim Sorumlusu ve kurumun Dekan/Başhekimine bildirilir. Başvuruyu izleyen üç ay içerisinde akreditasyon talebiyle ilgili yanıt verilir.
7. Ziyaret ekibinin ulaşım ve konaklama giderleri Türkiye EKMUD derneği tarafından karşılanır.

2.4. Eğitim Kliniği Değerlendirme Süreci

Ziyaret ekibi ziyaretini en çok iki günde tamamlayacak şekilde programını oluşturur. Ziyaret ekibi önceden belirlenen tarihte, başvuruda bulunan eğitim kliniğini ziyaret eder. Bu ziyaret sırasında;

1. Öz değerlendirme formunun uygunluğunun incelenmesi
2. Uzmanlık öğrencisi değerlendirme formunun incelenmesi
3. Uzmanlık öğrencileri ve eğiticiler ile yüz yüze görüşmeler yapılması
4. Ziyaret komitesi durum değerlendirme raporunun oluşturulması
5. Kapanış toplantısı gerçekleştirilir.

2.5. Değerlendirme Kuralları

Ziyaret sırasında eğitim kliniğinin eğitim süreçlerine ilişkin tüm veriler toplandıktan sonra kurumlarda güçlü ve geliştirilmesi gereken alanların daha net ortaya konduğu ve akreditasyon kararlarının kanıta dayalı bir biçimde verildiği standart bir değerlendirme yapılabilmesi amacıyla Öz Değerlendirme Formunun E (Uzmanlık Öğrencileri Eğitimi) standart bir puanlama ile değerlendirilir. Puanlama aşağıdaki şekilde yapılır:

Öz değerlendirme formunda yer alan uzmanlık öğrencileri eğitimi bölümündeki maddelere verilen “Evet / Kısmen / Hayır” yanıtları,

Hayır = 0 puan,

Kısmen = 1 puan,

Evet = 2 puan

olacak şekilde sayısal puanlanır.

Eğitim programı, eğitici kadro, altyapı olanakları, ölçme-değerlendirme süreçleri ve uzmanlık öğrencisi eğitimi ile ilişkili toplam 32 temel maddenin her biri için en fazla 2 puan verilir. Alınabilecek en yüksek toplam puan $32 \times 2 = 64$ puandır.

1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 17, 18, 20, 22, 30, 31 numaralı maddelerin tümüne “Evet” cevabı verilmiş olma şartı aranır.

Kurumsal yeterlik ve eğitim niteliğinin asgari düzeyde sağlandığının kabulü için, “Evet” şartı istenen maddeler ile birlikte toplam puanın en az 50 ve üzerinde olması koşulu aranır. Bu koşulların sağlanması halinde uzmanlık öğrencileri eğitimi hakkında kurumsal yeterlik ve eğitim niteliğinin sağlandığı kabul edilir.

*Toplam puan 40 ve üzeri ise eksik olan/kısmen karşılanan maddeler için eğitim kliniğine 6 ay ek süre verilir. Bu süre içerisinde kurumdan eksik/kısmen karşılanan maddeler için düzeltici/iyileştirici faaliyetler gerçekleştirmesi beklenir. Verilen süre bitiminde EMEK Eğitim Kurumları Değerlendirme Kurulu’na sunulan yeni belgeler değerlendirilir ve ilgili eğitim kliniğine yeniden ziyaret gerçekleştirilir. Puanın 50 puan koşulunu sağlaması halinde uzmanlık öğrencileri eğitimi hakkında kurumsal yeterlik ve eğitim niteliğinin sağlandığı kabul edilir. Akreditasyon kararı olumlu olarak değerlendirilir.

2.6. Başvuru Sürecinin Sonuçlandırılması

1. Akreditasyon kararı sonuç rapor formu doldurularak EMEK yürütme kuruluna sunulur.
2. EMEK yürütme kurulu, komisyon görüşünü sonuç raporu ile başvuruyu yapan kliniğe bildirir
3. Akreditasyon kararı olumlu ise dekanlık/başhekimlik ve eğitim kliniğine kararın olumlu olduğu bildirilir.
4. Akreditasyon kararı olumsuz ise değerlendirme kapsamında belirlenen eksiklikler bildirilir.
5. Olumsuz değerlendirme ile sonuçlanan başvurular için hazırlanan raporda yeni başvurunun ne zaman yapılacağı bilgisi yer alır. Yeni başvuru altı ay içinde yapılırsa belirlenen eksikliklerin giderildiğinin belgelenmesi yeterlidir. Altı aydan sonraki başvurularda tam dosya ile yeni başvuru yapılması gerekir.

2.7. Belgelendirme

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji eğitim kliniğinin akredite edilmesine karar verilmiş ise beş yıl süreyle geçerli olan akreditasyon belgesi hazırlanır. Akreditasyon belgesi Anabilim Dalı Başkanı/Eğitim Sorumlusuna verilir.

2.8 Yeniden Akreditasyon

2.8.1. Yeniden Akreditasyon:

Yeniden akreditasyon başvurusu, akreditasyon süresinin bitiminden önceki son başvuru döneminde yapılır. Süresi içinde başvuru yapılmazsa akreditasyon süre bitiminde sona erer.

Beş yıllık akreditasyon süresinin sonunda, eğitim programının Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim Ve Yeterlik Kurulu tarafından belirlenen temel standartları karşılamaya devam ettiğinin saptanması durumunda ‘Yeniden Akreditasyon’ kararı verilir.

Kuruma ilişkin sonuç raporu hazırlanarak eğitim merkezinin bağlı olduğu Dekanlık/yönetime iletilir.

2.8.2. Yeniden Akreditasyon Süreci:

Yeniden Akreditasyon, ilk akreditasyon sürecinde tanımlanan başvuru, öz değerlendirme, ziyaret, değerlendirme ve karar süreçleri doğrultusunda yürütülür. Sonuç raporu ilgili kurul tarafından hazırlanarak Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Eğitim ve Yeterlik Kurulu'na sunulur ve kurul tarafından karara bağlanır.

2.9 İtiraz durumu

Başvuru sahibi, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içine EMEK Yürütme Kurulu'na yazılı olarak gerekçeli itirazda bulunabilir. İtiraz ziyaret ekibinde yer almayan üyelerce 60 gün içerisinde karara bağlanır.